

Brüssel, 13. märts 2020
REV1 – asendab
27. veebruari 2018. aasta teate

TEADE SIDUSRÜHMADELE

ÜHENDKUNINGRIIGI VÄLJAASTUMINE ELIST NING ELI ÕIGUSNORMID ELUSLOOMADE LIIKUMISEGA SEOTUD LOOMATERVISE JA -HEAOLU NING RAHVATERVISE VALDKONNAS

Alates 1. veebruarist 2020 on Ühendkuningriik Euroopa Liidust välja astunud ja temast on saanud kolmas riik¹. Väljaastumislepinguga² on ette nähtud üleminekuperiood, mis lõpeb 31. detsembril 2020³. Kuni selle kuupäevani kohaldatakse ELi õigust täies ulatuses Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis⁴.

Üleminekuperioodi jooksul peavad EL ja Ühendkuningriik läbirääkimisi uue partnerluslepingu üle, millega nähakse eeskätt ette vabakaubanduspiirkond. Ei ole aga kindel, kas uus partnerlusleping sõlmitakse ja jõustub üleminekuperioodi lõpus. Igal juhul hakkavad uuel lepingul põhineva suhte korral turulepääsu tingimused olema väga erinevad sellest, kuidas Ühendkuningriik osaleb siseturul,⁵ ELi tolliliidus ning käibemaksu- ja aktsiisivaldkonnas.

Seetõttu tuletatakse kõigile huvitatud isikutele ja eeskätt ettevõtjatele meelde, milline on õiguslik olukord pärast üleminekuperioodi lõppu (osa A allpool). Lisaks selgitatakse käesolevas teates väljaastumislepingu teatavaid asjakohaseid väljaastumisega seotud sätteid (osa B allpool) ning õigusnorme, mida kohaldatakse Põhja-Iirimaal pärast üleminekuperioodi lõppu (osa C allpool).

Soovitused sidusrühmadele

- ¹ Kolmas riik on riik, mis ei ole ELi liige.
- ² Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise leping, ELT L 29, 31.1.2020, lk 7 (edaspidi „väljaastumisleping“).
- ³ Üleminekuperioodi võib pikendada ühe korra enne 1. juulit 2020 ühe kuni kahe aasta võrra (väljaastumislepingu artikli 132 lõige 1). Ühendkuningriigi valitsus on siiani üleminekuperioodi pikendamise välistanud.
- ⁴ Võttes arvesse teatavaid väljaastumislepingu artiklis 127 sätestatud erandeid, mis ei ole käesoleva teate kontekstis asjakohased.
- ⁵ Eelkõige ei ole vabakaubanduslepinguga ette nähtud (kaupade ja teenuste valdkonnas) selliseid siseturu põhimõtteid nagu vastastikune tunnustamine, päritoluriigi põhimõte ja ühtlustamine. Samuti ei kõrvalda vabakaubandusleping tolliformaalsusi ja -kontrolle, sealhulgas neid, mis puudutavad kaupade päritolu ja nende valmistamiseks kasutatud sisendeid, ega impordi- ja ekspordikeeldusid ja -piiranguid.

Selles teates kirjeldatud tagajärgedega tegelemiseks soovitatakse sidusrühmadel eelkõige

- kaaluda sageli (nt ELis toimuvate spordiürituste jaoks) veetavate elusloomade asukohta ning
- kohandada veokorraldust, et võtta arvesse impordinõudeid.

NB!

See teatis puudutab ka Kanalisaartelt ja Mani saarelt ELi sisse toodavaid elusloomi⁶.

Teates ei käsitleta

- ELi õigusnorme elusloomade vedajate, autojuhtide ja saatjate tegevuslubade ja sertifikaatide valdkonnas,⁷
- ELi õigusnorme kaasasolevate lemmikloomade valdkonnas⁸.

Kaupade, sh elusloomade ELi importimisega seotud õigusnormide kohta leiab teavet tolliprotseduure, tollivõlga ja tollitariife, päritolureegleid, tariifikvoote ja käibemaksu käsitlevatest teadetest⁹.

A. ÕIGUSLIK OLUKORD PÄRAST ÜLEMINEKUPERIOODI LÕPPU

Pärast üleminekuperioodi lõppu ei kohaldata enam Ühendkuningriigi suhtes¹⁰ ELi rahva- ja loomatervisealaseid õigusnorme liidusese elusloomadega kauplemise,^{11, 12, 13, 14, 15}

⁶ Nõukogu 12. märtsi 1973. aasta määrus (EMÜ) nr 706/73 Kanalisaarte ja Mani saare suhtes kohaldatava põllumajandustoodetega kauplemist käsitleva ühenduse korra kohta (EÜT L 68, 15.3.1973, lk 1).

⁷ Nende aspektide kohta vt „Teade huvirühmadele: Ühendkuningriigi väljaastumine EList ning ELi õigusnormid, mis käsitlevad elusloomade vedajate, autojuhtide ja saatjate tegevuslubasid ja sertifikaate“ (https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notices_et#sante).

⁸ Nende aspektide kohta vt „Teatis ELi ja Ühendkuningriigi vahelise reisimise kohta pärast Ühendkuningriigi väljaastumist EList“ (https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notices_et#travel).

⁹ Need teated on kättesaadavad aadressil https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notices_et#tradetaxud.

¹⁰ Loomatervist ja -heaolu käsitleva ELi õiguse kohaldatavuse kohta Põhja-Iirimaa suhtes vt käesoleva teate osa C.

¹¹ Nõukogu 26. juuni 1964. aasta direktiiv 64/432/EMÜ ühendusesisest veiste ja sigadega kauplemist mõjutavate loomatervishoiu probleemide kohta (EÜT L 121, 29.7.1964, lk 1977).

¹² Nõukogu 28. jaanuari 1991. aasta direktiiv 91/68/EMÜ loomatervishoiu kohta ühendusesiseses lamba- ja kitsekaubanduses (EÜT L 46, 19.2.1991, lk 19).

¹³ Nõukogu 30. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/156/EÜ hobuslaste liikumist ja kolmandatest riikidest importimist reguleerivate loomatervishoiunõuete kohta (ELT L 192, 23.7.2010, lk 1).

vesiviljelusloomade turule laskmise¹⁶ ja sellise liikumise kontrollimise valdkonnas¹⁷ ning ELi õigust loomade veo valdkonnas¹⁸. Sellel on eelkõige alljärgnevad tagajärjed:

1. ELUSLOOMADE SISSETOOMINE ELI

Rahva- ja loomatervis

Pärast üleminekuperioodi lõppu on rahva- ja loomatervisega seotud põhjustel keelatud tuua Ühendkuningriigist ELi sisse teatavaid elusloomi,¹⁹ kui ei ole täidetud järgmised tingimused:

- komisjon on kandnud Ühendkuningriigi kolmanda riigina loomatervise eesmärgil koostatud loetellu;
- täidetud on konkreetsed loomatervishoiunõuded ja veterinaarsertifikaatidega seotud tingimused, mis kõnealuse loetellu kandmise tõttu on Ühendkuningriigist pärit loomaliikide või -kategooriate suhtes kehtestatud, ning
- komisjon on kandnud Ühendkuningriigi selliste kolmandate riikide loetellu, kes on kehtestanud jääkide kontrolli kava, mis on kiidetud heaks kooskõlas määrusega (EL) 2017/625.

Pärast üleminekuperioodi lõppu kontrollitakse elusloomade ELi sissetoomise korral esimeses liidu territooriumile sisenemise kohas kohustusliku piirikontrolli, sh veterinaarkontrolli teel järgmiste oluliste nõuete täitmist:

- elusloomi võib ELi sisse tuua vaid asjaomaste loomaliikide või -kategooriate jaoks määratud piiripunktide²⁰ kaudu;

¹⁴ Nõukogu 30. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/158/EÜ kodulindude ja haudemunade ühendusesisest kaubandust ning kolmandatest riikidest importimist reguleerivate loomatervishoiunõuete kohta (ELT L 343, 22.12.2009, lk 74).

¹⁵ Nõukogu 13. juuli 1992. aasta direktiiv 92/65/EMÜ, milles sätestatakse loomatervishoiu nõuded ühendusesiseseks kauplemiseks loomade, sperma, munarakkude ja embrüotega, mille suhtes ei kohaldata direktiivi 90/425/EMÜ A (I) lisas osutatud ühenduse erieskirjades sätestatud loomatervishoiu nõudeid, ning nende impordiks ühendusse (EÜT L 268, 14.9.1992, lk 54).

¹⁶ Nõukogu 24. oktoobri 2006. aasta direktiiv 2006/88/EÜ vesiviljelusloomade ja vesiviljelustoodete loomatervishoiunõuete ning teatavatel veeloomadel esinevate taudide ennetamise ja tõrje kohta (ELT L 328, 24.11.2006, lk 14).

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määrus (EL) 2017/625, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine (ELT L 95, 7.4.2017, lk 1).

¹⁸ Nõukogu 22. detsembri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 1/2005, mis käsitleb loomade kaitset vedamise ja sellega seonduvate toimingute ajal (ELT L 3, 5.1.2005, lk 1).

¹⁹ Nt veised, sead, lambad ja kitsed, hobuslased, kodulinnud ja haudemunad, vesiviljelusloomad, mesilased ja kimalased ning direktiivis 2004/68/EÜ loetletud muud kabiloomad. Muude loomade suhtes võidakse kohaldada riigisiseseid loomatervishoiu nõudeid (direktiivi 92/65/EMÜ artikli 18 lõige 2). Igal juhul kohaldatakse piirikontrolli valdkonnas kehtivaid ELi õigusnorme.

²⁰ Määruse (EL) 2017/625 artikli 47 lõige 1 ja artikli 60 lõige 1; vt ka https://ec.europa.eu/food/animals/vet-border-control/bip_en.

- vastutav ettevõtja peab saadetise saabumisest ette teatama²¹;
- iga saadetisega peab olema kaasas nõuetekohaselt täidetud ametlik sertifikaat kooskõlas ELi loomatervisealaste õigusaktidega impordi valdkonnas²²;
- igale saadetisele tehakse dokumendi-, identsus- ja füüsiline kontroll,^{23, 24} mille eest võetakse lõivu vastavalt määruse (EL) 2017/625 artiklile 79;
- elusloomi võib ELi sisse tuua vaid siis, kui nendega on kaasas ametlik dokument (ühtne sisseveodokument),²⁵ mis kinnitab, et piirikontroll on rahuldavalt tehtud kooskõlas kohaldatavate looma- ja rahvatervisealaste eeskirjadega.

Loomade heaolu

Elusloomi, keda on lubatud ELi sisse tuua, tuleb vedada kooskõlas kõigi nõukogu määruse (EÜ) nr 1/2005²⁶ kohaste loomade heaolu eeskirjadega ning neid loomi lastakse piiripunktis kontrollida vastavalt määrusele (EL) 2017/625.

Hobuslaste sissetoomise suhtes kohaldatavad õigusnormid

Eespool kirjeldatud õigusnorme, mis kehtivad looma- ja rahvatervise ning loomade heaolu valdkonnas, kohaldatakse pärast üleminekuperioodi lõppu ka hobuslaste suhtes. Pärast üleminekuperioodi lõppu ei kohaldata enam Ühendkuningriigi suhtes kolmepoolset lepingut,²⁷ mille Prantsusmaa, Iirimaa ja Ühendkuningriik on sõlminud kooskõlas direktiivi 2009/156/EÜ artikliga 6.

ELi õiguses on siiski sätestatud erieeskirjad määruse (EL) 2018/659 artikli 2 punktis c määratletud registreeritud hobuste ajutise impordi²⁸ ja nende pärast ajutist eksporti taassissetoomise²⁹ kohta.^{30 31}

²¹ Komisjoni 16. aprilli 2019. aasta rakendusmääruse (EL) 2019/1013 (liitu sisenevatest teatavate looma- ja kaubakategooriate saadetistest etteteatamise kohta) artikkel 1 (OLT L 165, 21.6.2019, lk 8).

²² Määruse (EL) 2017/625 artikli 50 lõige 1.

²³ Määruse (EL) 2017/625 artikli 49 lõige 1.

²⁴ Registreeritud hobustelt seroloogiliste proovide võtmise suhtes kehtib erand (vt komisjoni 25. novembri 2019. aasta rakendusmääruse (EL) 2019/2130 (millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad piiripunktides ametliku kontrolli alla kuuluvate loomade ja kaupade dokumentide, identsus- ja füüsilise kontrolli ajal ja järel tehtavate toimingute kohta, ELT L 321, 12.12.2019, lk 128) I lisa III jao punkti 1 alapunkt a).

²⁵ Määrus (EL) 2017/625 ja komisjoni 30. septembri 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/1715, millega kehtestatakse ametliku kontrolli teabehaldussüsteemi ja selle süsteemikomponentide toimimise eeskirjad (IMSOCi määrus) (ELT L 261, 14.10.2019, lk 37).

²⁶ Nõukogu 22. detsembri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 1/2005, mis käsitleb loomade kaitset vedamise ja sellega seonduvate toimingute ajal (ELT L 3, 5.1.2005, lk 1).

²⁷ <https://www.daera-ni.gov.uk/articles/exporting-equines-eu-member-states#toc-3>.

²⁸ Vt määruse (EL) 2018/659 II lisa 1. osa A jagu.

²⁹ Vt määruse (EL) 2018/659 II lisa 2. osa.

2. ELUSLOOMADE VÄLJAVIIMINE ELIST

Rahva- ja loomatervis

Pärast üleminekuperioodi lõppu võib liikmesriigist teatavaid elusloomi³² muu liikmesriigi territooriumi kaudu Ühendkuningriiki viia järgmistel tingimustel:

- iga loomasaadetisega on kaasas liidusisese kaubanduse jaoks vajalik veterinaarsertifikaat, mis sisaldab juhul, kui see on vajalik ja asjakohane, liidu õigusaktidega tapaloomade jaoks ettenähtud lisatagatise;
- ELi kaubanduse kontrolli- ja ekspertsüsteemis (TRACES) tuleb saata sõnum sihtkohta, milleks on väljumiskoha piiripunkt või väljumiskoha asukoha kohalik asutus, ning sihtkoha ja transiitliikmesriigi (-liikmesriikide) keskasutusele.

Loomade heaolu

EList väljaviidavaid elusloomi veetakse Ühendkuningriiki kuni lõppsihtkohani kooskõlas nõukogu määrusega (EÜ) nr 1/2005 ning neid loomi lastakse piiripunktis kontrollida vastavalt määrusele (EL) 2017/625.

3. ELUSLOOMADE TRANSIIT

Sissetoomise ja väljaviimise eeskirju kohaldatakse põhimõtteliselt ka elusloomade suhtes, keda veetakse kas kolmanda riigi kaudu ühest liikmesriigist teise või siis ELi kaudu ühest kolmandast riigist teise või kolmanda riigi territooriumi ühest piirkonnast teise. Siiski kehtivad järgmised eritingimused.

3.1. Vedu ELi liikmesriigist kolmanda riigi kaudu teise ELi liikmesriiki

Rahva- ja loomatervis

EList Ühendkuningriigi kaudu ELi toimuva transiidi korral peab elusloomadega olema kaasas liidusisese kaubanduse sertifikaat³³.

³⁰ Komisjoni 12. aprilli 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/659 elushobuslaste ja nende sperma, munarakkude ja embrüote liitu sissetoomise tingimuste kohta (ELT L 110, 30.4.2018, lk 1).

³¹ Need registreeritud hobused peavad olema hobuseliikidesse kuuluvad tõupuhtad aretusloomad, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta määruse (EL) 2016/1012 (tõupuhaste aretusloomade, ristanaretussigade ja nende aretusmaterjali aretuse, turustamise ning nende liitu sissetoomise suhtes kehtivate zootehniliste ja genealoogiliste tingimuste kohta, ELT L 171, 29.6.2016, lk 66) artikli 2 punktis 9,

- ning olema identifitseeritud identifitseerimisdokumendiga, mille on väljastanud kõnealuse määruse artikli 34 kohaselt loetellu kantud aretusasutus, või
- olema identifitseeritud identifitseerimisdokumendiga, mille on väljastanud võistlus- või võidusõiduhobustega tegelev rahvusvaheline liit või organisatsioon.

³² Nt veised, sead, lambad, kitsed, hobuslased, kodulinnud ja haudemunad, koerad, kassid ja valgetuhkrud, mesilased ja kimalased ning vesiviljelusloomad.

Sertifikaat tuleb esitada ametlikuks kontrollimiseks väljumiskoha pädevale asutusele või EList väljumise koha piiripunkti pädevale asutusele ning ELi taassisenemise koha piiripunktile ning sellest tuleb teatada süsteemis TRACES³⁴. Kõigile saadetistele tehakse taassisenemiskoha piiripunktis dokumendikontroll, millega tehakse kindlaks, et loomad on pärit EList.

Vastutav ettevõtja peab ELi taassisenemise koha piiripunktile saadetise saabumisest ette teatama³⁵.

Nende kontrollide eest võetakse määruse (EL) 2017/625 artikli 79 kohast lõivu.

Need nõuded kehtivad olenemata tingimustest, mille Ühendkuningriik võib ette näha oma territooriumil toimuvaks transiidiks.

3.2. Vedu kolmandast riigist ELi liikmesriigi kaudu teise kolmandasse riiki

Rahva- ja loomatervis

Eespool kirjeldatud tingimusi elusloomade sissetoomise kohta kohaldatakse ka olukorras, kus pärast üleminekuperioodi lõppu tuuakse elusloomi Ühendkuningriigist ELi sisse transiidiks Ühendkuningriigist muusse kolmandasse riiki või mujale Ühendkuningriiki³⁶.

Peale selle peab saadeti läbima nii liitu sisenemise kui ka sealt väljumise kohas piiripunkti ning sellest tuleb teatada süsteemis TRACES.

Vastutav ettevõtja peab liitu taassisenemise koha piiripunktile saadetise saabumisest ette teatama³⁷.

Nende kontrollide eest võetakse määruse (EL) 2017/625 artikli 79 kohast lõivu.

³³ Registreeritud hobuslaste vedamisel EList Ühendkuningriigi kaudu ELi piisab, kui loomadega on kaasas direktiivi 2009/156/EÜ II lisa kohane kinnitus, tingimusel et liikumine registreeritakse süsteemis TRACES.

³⁴ Ühendkuningriigis valitsevast loomatervisestaatusest olenevalt võidakse kohaldada muidki loomatervishoiunõudeid. Näiteks kabloomade kohta vt komisjoni 12. märtsi 2010. aasta määrust (EL) nr 206/2010, millega kehtestatakse nende kolmandate riikide, territooriumide või nende osade loetelud, kust on lubatud Euroopa Liitu tuua teatavaid loomi ja värsket liha, ning veterinaarsertifitseerimise nõuded (ELT L 73, 20.3.2010, lk 1).

³⁵ Komisjoni 16. aprilli 2019. aasta rakendusmääruse (EL) 2019/1013 (liitu sisenevatest teatavate looma- ja kaubakategooriate saadetistest etteteatamise kohta) artikkel 1 (OLT L 165, 21.6.2019, lk 8).

³⁶ Määruses (EL) 2018/659 on siiski sätestatud hobuslaste transiidi erieeskirjad.

³⁷ Komisjoni 16. aprilli 2019. aasta rakendusmääruse (EL) 2019/1013 (liitu sisenevatest teatavate looma- ja kaubakategooriate saadetistest etteteatamise kohta, OLT L 165, 21.6.2019, lk 8) artikkel 1.

B. VÄLJAASTUMISLEPINGU TEATAVAD ASJAKOHASED VÄLJAASTUMISEGA SEOTUD SÄTTED

Väljaastumislepingu artikli 41 lõikes 4 on öeldud, et üleminekuperioodi lõpus veel kestva elusloomade liikumise suhtes liikmesriigist Ühendkuningriiki või vastupidi kohaldatakse loomade ELi-sisese liikumise eeskirju, mis on loetletud lepingu II lisas.

Igal juhul peavad loomad pärast üleminekuperioodi lõppu läbima piiripunkti.

C. ÕIGUSNORMID, MIDA KOHALDATAKSE PÕHJA-IIRIMAAL PÄRAST ÜLEMINEKUPERIOODI LÕPPU

Pärast üleminekuperioodi lõppu kohaldatakse Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokoll³⁸. Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokoll kohaldamisele annab perioodiliselt nõusoleku Põhja-Iirimaa assamblee, kusjuures protokoll esialgse kohaldamise periood kestab neli aastat pärast üleminekuperioodi lõppu³⁹.

Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokoll kohaselt kohaldatakse teatavaid ELi õiguse sätteid seoses Põhja-Iirimaaga ka Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis. Lisaks on EL ja Ühendkuningriik Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis kokku leppinud, et selles ulatuses, milles ELi õigusnorme kohaldatakse seoses Põhja-Iirimaaga Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis, koheldakse Põhja-Iirimaad, nagu see oleks liikmesriik⁴⁰.

Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis on sätestatud, et seoses Põhja-Iirimaaga kohaldatakse loomatervist ja -heaolu ning rahvatervist käsitlevat ELi õigust Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis⁴¹.

See tähendab, et kui käesoleva teate osades A ja B viidatakse ELile, käsitatakse seda viitena, mis hõlmab Põhja-Iirimaad, ning kui viidatakse Ühendkuningriigile, käsitatakse seda viitena üksnes Suurbritanniale.

Täpsemalt tähendab see muu hulgas järgmist:

- elusloomade liikumine Põhja-Iirimaalt ELi ei ole mitte import, vaid ELi-sisene liikumine;
- elusloomade liikumine Suurbritanniast Põhja-Iirimaale on import.

Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokoll kohaselt ei ole Ühendkuningriigil aga võimalik seoses Põhja-Iirimaaga

- osaleda liidu otsuste tegemises ega kujundamises,⁴²

³⁸ Väljaastumislepingu artikkel 185.

³⁹ Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokoll artikkel 18.

⁴⁰ Väljaastumislepingu artikli 7 lõige 1 koostoimes Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokoll artikli 13 lõikega 1.

⁴¹ Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokoll artikli 5 lõige 4 ning sama protokoll 2. lisa punktid 36 ja 43.

- algatada vastuväite-, kaitsemeetmete ega vahekohtumenetlust, kui menetlus on seotud ELi liikmesriigi kehtestatud normide või tehniliste standarditega või nende antud või läbiviidud hinnangute, registreeringute, sertifikaatide, heakskiitmiste ja lubadega,⁴³
- tugineda Põhja-Iirimaal seaduslikult turule lastud toodete puhul päritoluriigi põhimõttele või vastastikusele tunnustamisele⁴⁴.

Elusloomade impordi alaseid ELi õigusnorme käsitlevalt komisjoni veebisaidilt (https://ec.europa.eu/food/animals/live_animals_en) leiab üldteavet elusloomade impordi suhtes kehtivate liidu õigusaktide kohta. Vajaduse korral lisatakse saidile täiendavat teavet.

Euroopa Komisjon
Tervise ja toiduohutuse peadirektoraat

⁴² Kui on vaja teavet vahetada või üksteisega nõu pidada, tehakse seda Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis artikli 15 alusel loodud ühises nõuandetöörühmas.

⁴³ Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis artikli 7 lõike 3 viies lõik.

⁴⁴ Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis artikli 7 lõike 3 esimene lõik.